

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formål

I det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (Investeringsforeninger med få medlemmer, kurssikringskontrakter og fristforlængelse ved aktieombytning) stilles forslag om skattemæssigt at tillade fåmandsforeninger.

Der redegøres nærmere for baggrunden i bemærkningerne til det pågældende forslag.

Indførelsen af fåmandsforeninger medfører, at man må forvente, at flere midler vil blive anbragt i kontoførende foreninger. Det gælder ikke mindst som følge af, at det ikke er fundet forsvarligt at tillade aktieselskaber i almindelighed at stifte fåmandsforeninger.

En kontoførende forening kan derimod nøjes med et medlem, der kan være et selskab.

Dette forslag går ud på en tydeliggørelse af loven om beskatning af medlemmer af (kontoførende) investeringsforeninger. Den gældende lov må i dag anses for vanskelig tilgængelig, utilstrækkelig og på nogle punkter også misvisende. Det skyldes ikke mindst den udvikling, der har været i årenes løb i skattelovgivning og øvrigt. Tydeliggørelsen søges opnået i forbindelse med en fuldstændig gennemskrivning af loven. Det vil skabe større sikkerhed for både investeringsforeninger og myndigheder ved fortolkning af loven.

Gældende regler og deres forhistorie

En kontoførende forening udsteder ikke andelsbeviser eller lignende værdipapirer, der er beregnet til at kunne omsættes. Den opretter en konto for hvert medlem. På denne bogføres medlemmets indskud samt tilskrevne renter og udbytter m.v. Kontoen ændrer ikke ved at den kontoførende forening civilretligt set er en investeringsforening og at medlemmet for det indskud som medlemmet foretager erhverver en andel i foreningen. En senere tilvækst på indskuddet som følge af fortjenester og tab i foreningen ændrer ikke ved den ejerandel, som medlemmet har erhvervet igennem sit indskud. Indskuddet er altså den oprindelige betaling for en ejerandel med senere tilvækst eller tab i for-

eningen. Den kontoførende investeringsforening er omfattet af økonomiministeriets lovgivning om tilsyn efter samme retningslinjer som andre investeringsforeninger.

Særlige regler om medlemmer af kontoførende foreninger blev indført i skattelovgivningen i 1962 samtidig med indførelsen af en særlig aktieavancebeskatning.

De særlige regler gik ud på, at medlemmet altid skulle beskattes af fortjeneste og tab på investeringsforeningsandelen, når medlemmet hæver af sit indskud fra foreningen ligesom ved afståelse af aktier, men at medlemmet samtidig løbende skulle beskattes af renter og udbytter, som blev tilskrevet foreningens aktiver. Beskatning af investeringsforeningsandelen gjaldt også, selvom fortjenesten på denne hidrørte fra kursgevinster på obligationer, der ellers efter de dagældende regler var skattefri. Ved indskuddet har man formentlig forstået det oprindelige indskud med tillæg af indskuddets andel af alle værdistigninger og tilvækst i foreningen bortset fra tilvækst fra renter og udbytter.

Uden de særlige regler fra 1962 skulle medlemmerne beskattes af udlodningerne fra foreningen, og i de tilfælde, hvor tilskrivningerne kunne hæves på anfordring, ville udlodningerne være at anse som foretaget allerede ved den løbende bogføring af medlemmets andel af foreningens fortjenester og tab.

Formålet med de nye regler var at indrette en beskatning af medlemmernes fortjeneste på medlemskabet, der i store træk svarede til de dagældende regler om den skattemæssige behandling af fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier.

Da loven blev gennemført fandtes der kun to kontoførende investeringsforeninger. Men man havde en forventning om, at der måske ville komme flere, og det fremgår af forelæggelsen i Folketinget, at man dengang havde en forestilling om, at foreningerne henvendte sig til den lille småsparere.

Udviklingen i skattereglerne omkring kontoførende foreninger er siden gået i retning af at lægge større vægt på, at beskatningen af medlemmet skal ske, som